

**A Kúria  
mint felülvizsgálati bíróság  
í t é l e t e**

**Az ügy száma:** Kfv.IV. 37.930/2019/8. szám

**A tanács tagjai:** Dr. Patyi András a tanács elnöke, Dr. Dobó Viola előadó bíró, Dr. Varga Eszter bíró

**A felperes:** felperes neve  
(....)

**A felperes képviselője:** dr. ... ügyvéd  
(....)

**Az alperes:** ...  
(... 2.)

**Az alperes képviselője:** Enczi és Társa Ügyvédi Iroda  
(ügyintéző: Dr....)

**A per tárgya:** kamarai fegyelmi ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:** a felperes

**A felülvizsgálni kért jogerős határozat:** a Fővárosi Törvényszék 23.K.700.436/2018/34. számú ítélete

**Rendelkező rész**

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 23.K.700.436/2018/34. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az eljárt elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A felperes felülvizsgálati eljárási költségét 70.000 (hetvenezer) forintban, az alperes felülvizsgálati eljárási költségét 70.000 (hetvenezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

**I n d o k o l á s**

**A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

- [1] Az alperes Etikai-fegyelmi Bizottsága 2017. november 9. napján kelt 56/2017 (11.09.) sz. határozata helybenhagyta a Pest Megyei Építész Kamara etikai-fegyelmi bizottság fegyelmi tanácsának 35-20/2017 számú határozatát, azzal a kiegészítéssel, hogy a felperes, mint eljárás alá vont személy egyrendben, szándékosan megsértette a Megyei Építész Kamara Etikai-fegyelmi Szabályzatának (a továbbiakban: EFSZ) II. rész 5. § (1), 6. § (1) és 14. § (2) bekezdését.
- [2] Az alperes döntésének indokolása szerint a ... Kft. olyan tervezővel kívánt szerződést kötni projekt tervezésére, aki egyben fővállalkozásban a kivitelezést is el tudja vállalni. A szerződés a ... Kft. és a ...i Kft., mint fővállalkozó cég között jött létre, tervezési munkára vonatkozóan. A ... Projekt Kft. alkalmazottja ... az ÉTDR rendszerben az építési engedély iránti kérelemmel együtt aláíró lapot töltött fel. Az aláíró lap tanúsága szerint a 2016. május 19-én feltöltött építési engedély iránti kérelem felelős tervezője felperes neve. A 2016. április 17-ei tervezői nyilatkozaton szintén felperes nevealáírása szerepel felelős építész tervezőként, melyben nyilatkozatot tett arra vonatkozóan, hogy a megfelelő tervezési jogosultsággal rendelkezik. Ezt követően az engedélyező hatóságtól érkezett hiánypótlási felhívására, 2016. június 1-jén feltöltött válaszban, szintén felperes neveés ... került építész tervezőként feltüntetésre.
- [3] 2017. július 19-én töltötték fel az ÉTDR rendszerbe az aláírólapot, amelyre ... neve kézzel felírva, utólagosan lett feltüntetésre. Ezen a napon született egyúttal az építési engedélyezési határozat, amelyen ..., mint tervező került feltüntetésre. ... viszont csak 2016. július 6. napján utólagosan fizette be a kedvezményes kamarai tagdíjat, a jogosultságának meghosszabbítására irányuló kérelemét csak 2016. július 20-án nyújtotta be a hatósághoz, mely kérelem alapján tervezői jogosultságát a területileg illetékes kamara 2016. július 28-án újította meg. Így az építési engedélyezési határozat kiadásakor ...nak nem volt megújítva a kamarai tervezői jogosultsága.
- [4] Az alperes álláspontja szerint a tervezési folyamat és annak megvalósítása az engedélyezési tervdokumentációnak a magát felelős tervezőnek megnevező felperes, és az egyéb közreműködők aláírásával 2016. április, illetőleg 2016. május hónapokban befejeződött, ezt követően ... 2016. május 19-én az ÉTDR rendszerbe a kapcsolódó dokumentumokat fel is töltötte. A 2016. május 26. napján kiadott hiánypótlásra 2016. június 1. napján adott válaszában a csatolt építész műszaki leírás végén felperes neveépítész-tervezőként került feltüntetésre, csakúgy, mint az M betűvel jelölt módosított

tervleapon, ahol továbbra sem jelent meg felelős tervezőként ...nak a neve.

- [5] Minderre tekintettel az alperes megállapította, hogy a felperes olyan dokumentációt írt alá felelős tervezőként, amire nem volt tervezési jogosultsága, ezért szándékosan megsértette az az Etikai Fegyelmi Szabályzat (a továbbiakban: EFSZ) II. rész 5. § (1) bekezdését, egyben szándékosan megsértette az EFSZ II. rész 6. § (1) bekezdését, hiszen sem a 2016. április-május hónapokban, sem pedig a 2017. július 19-én feltöltött aláírólap aláírásának időpontjában nem rendelkezett a tervezéshez szükséges építészeti-műszaki tervezési jogosultsággal, ennél fogva felelős tervezői minőségben sem írhatott alá. Megállapította az alperes továbbá azt is, hogy egyben szándékosan megsértette a felperes az EFSZ II. rész 14. § (2) bekezdését, tekintettel arra, hogy az építészeti tervdokumentáción fel kellett volna tüntetni valamennyi felelős tervezőt, tervező társszakági társtervezőt, valamint a jogosultságok és kötelezettségek szempontjából mértékadó munkatárs nevét, és a tervezésben viselt szerepét.

#### **A felperes keresete és az alperes védírata**

- [6] Az alperes határozatával szemben a felperes keresetet nyújtott be, melyben több eljárási és anyagi jogi jogszabálysértést jelölt meg.
- [7] Álláspontja szerint, az alperes az eljárás során megsértette az EFSZt 5. § (1) bekezdését, 6. § (1) bekezdését, 14. § (2) bekezdését, 1.3.1. pontját, 6.2.1. b) és g) pontját, 3.1.3. pontját, 2.6.6., 2.6.13. pontját, 1.3.1. pontját, 2.6.12. a) pontját, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését, az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII.11.) Korm. rendelet 6. § (2) bekezdés c) pontját, 6. § (5) bekezdést, az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XI.8.) Korm. rendelet 8. melléklet 7. és 8. pontját, a „alperes neveUtmutatója az építészeti-műszaki dokumentáció tartalmi és formai követelményeiről” szóló állásfoglalást.
- [8] A felperes hangsúlyozta, hogy kizárólag olyan munkát vállalt el, amelyre érvényes jogosultsággal rendelkezett, az alperes pedig nem a ... Kft. vállalkozóval szemben folytatott le fegyelmi- etikai eljárást, hanem a felperesi tervező munkatárssal szemben. Álláspontja szerint az alperesi indokolásból az olvasható ki, hogy a felperessel, mint természetes személlyel szemben, a cégre vonatkozó szakmai feltételek hiányát rója fel az alperes, amely nyilvánvalóan okszerűtlen és felperes felelősségét erre nem lehet alapítani. Előadta, hogy tényszerűen valótlan az a megállapítás,

hogy a felperes megvalósította az EFSZ 5. § (1) bekezdésébe ütköző magatartást, hisz a megrendelővel nem kötött szerződést, továbbá a tervező munkatársak által megkötött együttműködési megállapodása is bizonyítja, hogy a felperes csak olyan feladatokat végzett el, amelyre megfelelő jogosultsággal rendelkezett.

[9] A felperes keresetében kiemelte, hogy az alperes nem vizsgálta, hogy a ... Kft. milyen szakmagyakorlási tevékenységet végezhet, ezek között az adott munkában melyiket végezte maga, és melyiket végeztette alvállalkozóval, annak ellenére, hogy 2016. november 22-én benyújtotta a felperes az érdemi nyilatkozatát, amelynek mellékleteként a Pest Megyei Építész Kamarához ... tervezésre vonatkozó alvállalkozási szerződése csatolásra került. A felperes szerint okiratok csatolásával bizonyította, hogy mi volt a szerepe a tervezési folyamatban, milyen munkát végzett a tervezés során, és igazolta, hogy nem végzett felelős tervezői munkát, mint ahogy bizonyította azt is, hogy jelen ügyben érintett terv elkészítése során ki végezte a felelős tervezői munkát.

[10] A felperes álláspontja szerint az alperes a tervezés folyamatára nem állapított meg tényállást, továbbá nem értékelte az erre vonatkozó bizonyítékokat sem (holott ennek vizsgálata szükséges feltétele a jogosulatlan tervezés megállapíthatóságának), az erre vonatkozó bizonyítékokat tehát okszerűtlenül rekesztette ki az ügyből, mégpedig úgy, hogy a tervezés folyamatának bizonyítását az alperes írta elő a megismételt elsőfokú eljárásban.

[11] A felperes hivatkozott továbbá arra is, hogy az eljárást indító panasznak nem volt tárgya az EFSZ 6. § (1) bekezdésének megsértése, az eljárás során sem az első sem a másodfokú fegyelmi-tanács nem tájékoztatta a felperest arról, hogy a vizsgálat kiterjesztésre került. A felperes szerint a szerződéskötéskor - bizonyítékokkal alátámasztottan - a megrendelő tájékoztatva lett a vállalkozó saját jogosultságáról, feladat megoldásában való jártasságáról. Az alperes semmilyen bizonyítékkal nem támasztotta alá, hogy a felperes megszegte, illetve megszeghette volna jelen tervdokumentáció elkészítése során az EFSZ 6. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezést, ugyanis a megrendelővel nem állt szerződéses jogviszonyban.

[12] Hangsúlyozta, hogy a felperesnek az aláírólapon való felelős tervezőként feltüntetése adminisztrációs hibára vezethető vissza. Az aláírólap hibás tartalmából, ami utólag javításra került nem lehet azt az okszerű következtetéseket levonni az EFSZ 6. § (1) bekezdésének megsértésére.

[13] Előadta, hogy a megrendelő előtt ismert volt, hogy alvállalkozói szerződéssel ... fog eljárni felelős tervezőként. A tervezésben résztvevő személyek írásban osztották meg egymás közt a

feladatokat. A megrendelőnek tudomása volt a felperesi tervezési jogosultság mértékéről is.

[14] Az EFSZ 14. § (2) bekezdésének megsértése körében a felperes hivatkozott arra, hogy önmagában az aláírólapon lévő felperesi aláírásból a tervlapokon ... tervező hiányából a jogosulatlan tervezés ténye nem vezethető le, ahhoz többlettényállási elem is szükségeltetik, továbbá ki kell zárni azt is, hogy adminisztráció hiba történt a benyújtás során.

[15] Végül a felperes keresetében a fegyelmi tanács eljárásával kapcsolatos kifogásait terjesztette elő. Álláspontja szerint az alperes nem biztosította a felperes részére a fegyelmi eljárásban a jogai teljes körű, korlátozás mentes gyakorlását, az ártatlanság vélelmét, a válaszadási, iratbetekintési és megismerési jogát, valamint a pártatlan elbírálás jogszabályi feltételeit.

[16] Az alperes ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását kérte, a határozatban hivatkozott indokok alapján.

#### **Az elsőfokú ítélet**

[17] A Fővárosi Törvényszék 2019. február 26. napján kelt 23.K.700.436/2018/34. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.

[18] A bíróság azt vizsgálta, hogy a felperes megsértette-e az EFSZ 5. § (1) bekezdését, 6. § (1) bekezdését, és a 14. § (2) bekezdésében foglaltakat. E tekintetben megállapította, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján az építési engedély iránti kérelmet a felperes felelős tervezőként írta alá. A tervezői nyilatkozaton ugyancsak az ő aláírása szerepelt, melyben egyértelmű nyilatkozatot adott arra vonatkozóan is, hogy megfelelő tervezési jogosultsággal rendelkezik. Mindezek a dokumentumok az ÉTDR rendszerébe feltöltésre is kerültek. Ezzel a felperes által a felelős tervezői tevékenység elvégzése jogosultság hiányában megvalósult, az, hogy az aláírólapon és a tervezői nyilatkozaton, valamint az építési engedély iránti kérelmen a felperes, mint felelős tervező aláírása szerepelt, figyelemmel a Kúria Kfv.II.37.004/2012/7. számú ítéletében foglaltakra, objektív módon tükrözi azt, hogy az engedélyezés idején ki volt a felelős tervező.

[19] A bíróság ítéletében kiemelte, hogy a hiánypótlást követően benyújtott aláírólapon ... nevének feltüntetése a korábbi okiratok bizonyító erejét nem írja felül, és a felperes tervezői minőségének megjelölését nem teszik semmissé. A bíróság álláspontja szerint így az EFSZ 5. § (1) és 6. § (1) bekezdésének megsértése mindezek alapján egyértelműen megvalósult. Ebben az esetben adminisztráció hibára hivatkozni nem lehet, és az így felmerült esetleges, a

felperes által adminisztratívnek tekintendő hiányosságot egy aláírás átírásával pótolni nem lehet.

[20] A bíróság az eljárásjogi szabálysértések kapcsán mindössze megjegyezte, hogy a felperes az iratbetekintés jogát a perben teljeskörűen gyakorolhatta. A bíróság kiemelte továbbá, hogy a fegyelmi eljárás nem minősül közigazgatási eljárásnak, ezért az etikai-fegyelmi bizottság tényállás tisztázási kötelezettségére nem a Ket., hanem a kamarai törvény VII. fejezete vonatkozik, az EFSZ keretei között. Így a kamarai eljárással, a fegyelmi bizottság eljárási rendjének betartásával, a fegyelmi bizottság eljárása során lefolytatott bizonyítással, annak mellőzésével, a bizonyítékok értékelésével kapcsolatos felperesi kifogás az alperesi határozat felülvizsgálata körében a bíróság által nem értékelhető. A bíróság a felperes által kért tanú meghallgatását, mint szükségtelen indítványt a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokra is figyelemmel mellőzte.

#### **A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem**

[21] Az ügyben a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen azt kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet és az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatállyal helyezze hatályon kívül, illetve mellőzze meg a felperes fegyelmi felelőssége megállapítását, és a fegyelmi eljárást szüntesse meg. Másodlagosan - a hatályon kívül helyezés mellett - az elsőfokú hatóság új eljárás lefolytatására és újabb határozat meghozatalára kötelezését, harmadlagosan az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és újabb határozat meghozatalára kötelezését kérte.

[22] Előadta, hogy a bíróság az EFSZ 5. § (1), 6. § (1) és 14. § (2) bekezdésekkel összefüggésben előadott felperesi kifogásokkal, illetve a fegyelmi eljárásrend megsértésével, eljárási kifogásokkal érdemben nem foglalkozott, ez utóbbi vizsgálatát pedig jogellenes módon zárta ki. Álláspontja szerint, az elsőfokú bíróság csak az iratbetekintési jog korlátozására vonatkozó kifogásaira adott választ ítéletében, amely magyarázat okszerűtlen.

[23] Álláspontja szerint az ítéletben hivatkozott Kfv.II.37.004/2012/7. számú ítélet jelen üggyel sem tartalmában, sem formájában nem vonható párhuzamba. A lefolytatott bizonyítási eljárás, a felperes által csatolt valamennyi okirat és bizonyíték egyértelműen bizonyítja a benyújtás adminisztratív tévedését, illetve a tervezés folyamatát és a tervezésben részt vevő személyek pozícióját a tervdokumentáció elkészítése során. Az aláírólap aláírása a jogosulatlan tervezés tényét nem támasztja alá, ugyancsak nem támasztja alá a szándékosságot sem.

[24] A fegyelmi eljárásrend megsértése tekintetében a felperes ismételten előadta, hogy az alperes nem biztosította a felperes részére a fegyelmi eljárásban a jogai teljes körű, korlátozásmentes gyakorlását, az ártatlanság védelmét, a válaszadási, iratbetekintési és megismerési jogát, valamint a pártatlan elbírálás jogszabályi feltételeit. A felperes szerint az alperes megszegte az EFSZ 1.3.4. b) pontjában foglalt rendelkezéseket, amikor nem biztosította az iratbetekintést a kereseti kérelem benyújtása előtt, emiatt a jogorvoslati joga is sérült. Az iratbetekintési jog korlátozása érdemben kihatott az ügy eldöntésére, ugyanis nem értékelt sem a fegyelmi tanács, sem a bíróság egy olyan bizonyítékot, amely a felperes vétlenségét, gondatlanságát támasztja alá. Továbbá a felperes álláspontja szerint, az alperes nem biztosította a tisztességes eljárás követelményeit azzal, hogy az EFSZ-ben nem rögzített személy - dr. Enczi János - a meghallgatáson a fegyelmi tanács elnökének pozícióját öltötte fel, kérdéseket intézett az eljárás alá vont személyhez. Az alperes eljárása továbbá az EFSZ 1.3.1. pontjába és az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésébe ütközött. Az alperes megszegte az EFSZ 2.6.6., 2.6.13. pontjában, az EFSZ.1.3.1. pontjában és az EFSZ 2.6.12. a) pontjában foglaltakat is.

[25] A felperes a keresetlevelében ismertetett indokait ismételten előadta, így azt is, hogy tényszerűen valótlan az a megállapítás, hogy a felperes megvalósította az EFSZ 5. § (1) bekezdésébe ütköző magatartást. Az etikai-fegyelmi eljárásnak nem alanya a ... Kft., másrészt megállapítható, hogy a cég megrendelés felvételénél sem sértett jogszabályt. Az alperes a tervezés folyamatára nem állapított meg tényállást, továbbá nem értékelte az erre vonatkozó bizonyítékokat sem. Álláspontja szerint nem állapítható meg az, hogy a felperes megszegte volna az EFSZ 5. § (1) bekezdését, a felperes nem vett fel megrendelést és jogosultságát meg nem haladó tevékenységet végzett.

[26] A felperes ismételten hangsúlyozta, hogy az eljárást indító panasznak nem volt tárgya az EFSZ 6. § (1) bekezdés megsértése. Álláspontja szerint a tartalmi kifogásaival az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában nem foglalkozott.

[27] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében is fenntartotta a korábban előadott jogi érveléseit. Hangsúlyozta, hogy okirati bizonyítékok tükrözik a felperes tervezésben betöltött szerepét. Kizárólag a felperes szerepel minden okiraton tervezőként /felelős tervezőként. Az alperes szerint figyelemmel a Kúria Kfv.II.37.004/2012/4. számú ítéletében kifejtettekre súlytalan az, hogy utóbb milyen „felelős tervezésre kötött alvállalkozói szerződés” került elő a fegyelmi eljárás során, aminek „korabeliségét” cáfolja az ÉTDR-ben 2016.

május 19. napján és június 1. napján feltöltött építési engedélyezési tervdokumentáció és hiánypótlás okiratai. Az alperes szerint nem értékelhető a felperes azon védekezése, miszerint adminisztrációs hibából nem került feltüntetésre ... - aki egyébként akkor szintén nem rendelkezett jogosultsággal - felelős tervezőként. Álláspontja szerint nem hagyható jelen perben figyelmen kívül ...nal szemben hozott jogerős és végrehajtható 55/2017 (11.09.) számú határozat marasztaló megállapításai sem. Kiemelte, hogy álláspontja szerint jelen perben is alkalmazható a már hivatkozott kúriai döntés. Az aláírólap egy olyan a felperes által aláírt okirati bizonyíték, mely objektíve bizonyítja a felperes „felelős tervezői” minőségét.

[28] Az EFSZ 6. § (1) bekezdés vonatkozásában kiemelte, hogy a felperesi állítások iratellenesek, a valós tényállással ellentétesek és alaptalanok. Az EFSZ 14. § (2) bekezdés vonatkozásában az alperes idézte a már hivatkozott kúriai döntést. Kiemelte, hogy a felperes magát tekintette és tüntette fel a hatósági eljárásban és az azt megelőző tervezési szakaszban felelős tervezőként, holott erre a tervezési (névjegyzéki) jogosultsággal nem rendelkezett. Az objektív bizonyítékokkal igazolt ténnyel szemben, a tanúvallomások és a felperesi nyilatkozatok - mint szubjektív források - nem alkalmasak arra, hogy a kamara által megállapított tényeket cáfolják. Kiemelte, hogy ...t jogerősen „strómankodásért” elmarasztaló kamarai határozat (mellyel szemben benyújtott felülvizsgálati kérelme elutasításra került) alapján is megalapozhatatlan a felperesnek az ügyben leírt érvelése.

[29] A fegyelmi eljárásrend megsértése vonatkozásában arra hivatkozott, hogy fogalmilag kizárt a felperes „iratbetekintési jogának” megsértése, hiszen a másodfokú fegyelmi eljárás az erre irányuló kérelem előterjesztését megelőzően lezárult. Így a felperes „iratbetekintési kérelme” jogi szempontból már nem lehetett része a befejezett másodfokú fegyelmi eljárásnak, másrészt az nem is volt szabályszerűen előterjesztve. Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében előadta, hogy nem volt ok ... fegyelmi tanács tagjának és elnökének kizárására sem. Álláspontja szerint a bizonyítékok mérlegelésének alapelvét sem sértette meg a másodfokú fegyelmi tanács.

[30] A felperes 2020. április 20. napján kelt nyilatkozatában pontokba rendezve nyilatkozott az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében található indokokra, ismételten előadta felülvizsgálati kérelmét és annak jog indokolását.

#### **A Kúria döntése és jogi indokai**

[31] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozott.

[32] A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 275.§ (1) és (2) bekezdései értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során, a felülvizsgálati kérelem keretei között, a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A jogerős ítélet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálható felül.

[33] A Kúria előjáróban rögzíti, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállás és az ahhoz kapcsolódó hiányos jogi indokolás a konkrét, tény- és jogállítást tartalmazó kereseti hivatkozásoktól függetlenül jelenik meg, ezért az érdemi felülbírálatra a következők miatt alkalmatlan.

[34] Az alperes határozatában halmazatban lévő cselekményekkel megvalósult etikai-fegyelmi vétség elkövetése miatt marasztalta el a felperest, melyeket megállapítása szerint a felperes az EFSZ 5. § (1) bekezdése (a továbbiakban. 1. jogsértés), 6. § (1) bekezdés (a továbbiakban: 2. jogsértés) és a 14. § (2) bekezdése (a továbbiakban 3. jogsértés) megszegésével követett el. A felperes keresetében mindhárom jogsértés vonatkozásában támadta a határozatot, ellenben az ítélet indokolása a 3. jogsértéssel összefüggő megállapításokat egyáltalán nem tartalmaz. A bíróság a fegyelmi felelősség köréhez kapcsolódó többi jogsértés vonatkozásában is hiányosan bírálta el a keresetet, mivel a keresetlevélben előadott kifogásokkal érdemben nem foglalkozott.

[35] Az elsőfokú bíróság nem vizsgálta meg a fegyelmi eljárás teljes anyagát, a felperes által benyújtott okiratokat, a felperest személyesen nem hallgatta meg, tanú bizonyítást nem vett fel. A bizonyítás mellőzésének tényére mindössze utalt az ítélet indokolásában, de annak érdemi indokával adós maradt. Nem tekinthető indokolásnak a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokra történő általános hivatkozás. A bizonyítékok értékelését sem a régi Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően, a maguk összességében értékelte, hanem egyoldalúan, az alperesi eljárásban felhasznált, a fegyelmi vétséget megalapozó dokumentumként megnevezett iratokat vette figyelembe, és a Kúria - hasonló tényállású ügyben hozott - Kfv. 37.004/2012/7. számú ítéletére hivatkozva vonta le azt a következtetést, hogy azok objektív módon tükrözik a felelős tervező személyét az engedélyezés idején.

[36] Az elsőfokú bíróság nem vizsgálta meg a fegyelmi eljárás teljes anyagát, a felperes által benyújtott okiratokat, a felperest személyesen nem hallgatta meg, tanú bizonyítást nem vett fel. A bizonyítás mellőzésének tényére mindössze utalt az ítélet indokolásában, de annak érdemi indokával adós maradt. Nem tekinthető indokolásnak a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokra

történő általános hivatkozás. A bizonyítékok értékelését sem a régi Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően, a maguk összességében értékelte, hanem egyoldalúan, az alperesi eljárásban felhasznált, a fegyelmi vétséget megalapozó dokumentumként megnevezett iratokat vette figyelembe, és a Kúria - hasonló tényállású ügyben hozott - Kfv. 37.004/2012/7. számú ítéletére hivatkozva vonta le azt a következtetést, hogy azok objektív módon tükrözik a felelős tervező személyét az engedélyezés idején.

[37] Az EFSZ 5. § (1) bekezdése alapján a kamarai tag csak olyan megrendelést vállalhat el, és feladatot végezhet el, amelynek teljesítését jogszabály által meghatározott és érvényes jogosultsággal rendelkezik.

[38] Az alperesi határozat indokolása tényként rögzítette, hogy a megrendelő nem a felperessel, hanem a felperes tulajdonában álló társasággal kötött szerződést a tervezési munkák elvégzésére. Az alperes a tényállás kiegészítéseként megállapította, hogy a ... Kft. a 266/2013 (VII.11.) Kormányrendelet 6. § (2) bekezdése c) pontja megsértésével vállalta a tervezési munkát, mert nem volt megfelelő jogosultságú tervezője, valamint tervező céggént nincs regisztrálva a kamara nyilvántartásában. A felperes mindvégig azzal védekezett, hogy a fegyelmi eljárásban alperes a cégre vonatkozó szakmagyakorlási feltételek hiányát rá, mint, természetes személyre róta és jogsértően azonosított a jogi személlyel, valamint tekintette szerződő félnek, figyelmen kívül hagyva a tervező munkatársak által kötött együttműködési megállapodást. A bíróság az alperesi határozatnak a keresetben kifogásolt megállapításait érdemben nem vizsgálta meg, nem foglalt állást abban, hogy az alperes erre vonatkozó indokolása a felperes kereseti érveivel szemben mennyiben okszerű, avagy okszerűtlen, a felperes érvei és a csatolt együttműködési megállapodás miért nem alkalmas a tervdokumentáció, és a tervezői nyilatkozat adattartalmának megdöntésére. Ennek hiányában a Kúria nem volt abban a helyzetben, hogy a felülvizsgálati kérelem ezzel összefüggő indokait érdemben bírálja el.

[39] Az EFSZ 6. § (1) bekezdése értelmében a kamarai tag szakmai tevékenysége során a megrendelője képviselőjében a megrendelője és az építészet együttes érdekeinek etikus képviselőjeként jár el. Ezen elv szerint: a kamarai tag a megrendeléssel egy időben köteles tisztázni saját, illetve tervezőtársainak a feladat megoldásában való jártasság, a feladat ellátáshoz szükséges jogosultságát, minden olyan tény, amely befolyásolhatja döntésének függetlenségét vagy munkájának minőségét.

[40] Az felperes kereseti és felülvizsgálati érvelése szerint a fenti rendelkezést azért nem szeghette meg, mert a megrendelő előtt ismert volt, hogy alvállalkozói szerződéssel Simon István fog

eljárni felelős tervezőként, továbbá, hogy kik és milyen tervezői jogosultsággal rendelkező tervezőmunkatársak vesznek részt a tervezésben. Ezzel összefüggésben kérte a megrendelő törvényes képviselője tanúkenti meghallgatását. Az elsőfokú bíróság azonban azt, hogy a felperes ezen hivatkozása a határozat jogszabálysértő voltát megalapozza-e, szintén nem vizsgálta, a felperesi tényállítások valóságtartalmát illetően bizonyítást sem folytatott le. Ítéletének indokolásában az alperesi határozat erre vonatkozó megállapításaival érdemben nem foglalkozott, érvelése nem terjedt ki arra, hogy a hatóság e körben a tényállást teljeskörűen feltárta-e, elvégezte-e a bizonyítékok értékelését. Mennyiben tekinthető okszerűnek a határozat azon következtetésre, hogy az EFSZ 6. § (1) bekezdését azzal sértette meg a felperes, hogy nem rendelkezett a tervdokumentáció elkészítéséhez szükséges tervezési jogosultsággal, valamint nem tisztázta felperes, hogy ... a tervdokumentációt sem tervezőként, sem tervezőtársként nem írhatta volna alá. Nem található az ítélet indokolásában arra vonatkozó megállapítás sem, hogy az alperes jogszerűen terjesztette-e ki a vizsgálatát a hivatkozott rendelkezés megszegésével megvalósuló etikai vétségre, illetve erről mikor értesült a felperes. Hogyan lehet okszerű következtetést levonni az aláírólap utólagos javítási módjából az EFSZ 6. § (1) bekezdése megsértésére.

[41] A fenti kérdések megválaszolása nélkül nem lehet megalapozott következtetéseket levonni arra nézve, hogy az alperes jogértelmezése és a bizonyítékok értékelése aggálytalannak tekinthető.

[42] Kiemelendő továbbá, hogy a per tárgyát az alperes mérlegelési jogkörben hozott határozata képezte. A régi Pp. 339/B. §-a szerint a mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor jogszerű, ha a hatóság a tényállást kellően feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik. A Kúria az EBH2017. K.20. számú elvi határozatában rámutatott arra, hogy "A Pp. 339/B. §-a csak a jogi mérlegelésre vonatkozik, a bizonyítékokat a bíróság a Pp. 206. §-a alapján értékeli. A teljes felülvizsgálat elve nem jelenti azt, hogy a bizonyítékok újraértékelését a bírónak az alperesi határozatot figyelmen kívül hagyva kéne elvégeznie. A bíróságnak kötelessége a több elfogadható magyarázat közül azt választania, amelyik elfogadása mellett ésszerű indokokat tud felhozni, és ezt saját meggyőződéséből eredő ésszerű és racionális indokok alapján teheti meg, mely indokoknak az ítéletében szerepelnie kell."

[43] Az elsőfokú bíróságnak e régi Pp-beli szabály adott támpontot ahhoz, hogyan kellett volna elvégeznie az alperesi határozat felülvizsgálatát, melynek a jogerős ítélet indokolásából kitűnően hiányosan tett eleget. A 3. jogsértés vonatkozásában az ítélet

indokolása mindössze az EFSZ 14. § (2) bekezdését idézi, illetve annak vizsgálatára tesz utalást, de érdemi indokolást nem tartalmaz. Így a felülvizsgálati kérelemnek e jogszabálysértéshez kapcsolódó érvelését a Kúria nem bírálhatta el.

[44] A felülvizsgálati kérelemben a felperes vitatta az elsőfokú ítélet eljárási jogsértésekkel összefüggésben tett „megállapításait” is. A Kúria egyetért a felperessel abban, a kereset alapján az eljáró bírónak vizsgálnia kellett volna a fegyelmi eljárási rend megsértését, mégpedig a keresetlevél IV. a)–g) pontjában megjelölt EFSZ eljárási rendelkezései alapján. A jogerős ítélet indokolása mindössze az iratbetekintési jog kapcsán rögzítette, hogy a felperest jogsérelem azért nem érte, mert e jogát a perben teljeskörűen gyakorolhatta. E megállapítását azonban jogszabályhellyel nem támasztotta alá, és nem adott magyarázatot arra nézve, hogy a közigazgatási eljárásban való iratbetekintési jog elmaradása miatt a felperest miért nem érthette a bírósági jogorvoslati jog gyakorlásának késleltetésében megjelölt joghátrány.

[45] A bíróság arra sem adott elfogadható indokolást, hogy miért nem találta értékelhetőnek a fegyelmi bizottság eljárási rendjének betartásával, a fegyelmi bizottság eljárásában lefolytatott bizonyítással és annak mellőzésével, valamint a bizonyítékok értékelésével kapcsolatos felperesi kifogást. Az alkalmazandó eljárási szabályok köréből a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) kizárása nem okszerű magyarázat arra, hogy ezért nem volt értékelhető a bírósági eljárásban az EFSZ keresetlevélben megjelölt rendelkezéseinek megsértése. A keresetlevélben felperes kifejezetten azt kifogásolta, hogy a lefolytatott fegyelmi eljárás az EFSZ egyes eljárási szabályainak nem felelt meg. A felek nem hivatkoztak arra, hogy az alperes a Ket. alapján járt el. A bíróság érvelése a határozati megállapításoktól és a kereseti állításoktól e helyütt is elszakadt, hiszen az ügyben nem az volt a vitás, hogy melyik jogszabály alkalmazandó, hanem az, hogy a fegyelmi eljárásra vonatkozó eljárási szabályok betartásával járt el-e el az alperes.

[46] Összegezve megállapítható, hogy a jogerős ítélet a fentiekben részletezett hiányosságok miatt nem felel meg a régi Pp. 221. § (1) bekezdése tartalmi követelményeinek, a bizonyítékok mérlegelése és döntés jogi indokolása oly mértékben hiányos, hogy az a felülvizsgálati eljárásban nem volt orvosolható. A Kúria ezért a jogszabálysértő ítélet a régi Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot utasította új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára. Az új eljárásban nem mellőzhető a felperes személyes meghallgatása, a becsatolt bizonyítékok számbavétele, a tervezési folyamat feltárása körében – szükség esetén – a megrendelő képviselőjének tanúkénti

megidézése és a bizonyítás eredményéhez képest a tényállás kiegészítése. Ezt követően kell állást foglalni a keresetlevélben megjelölt valamennyi jogszabálysértés vonatkozásában és rögzíteni az ítélet indokolásában, hogy az alperes a fegyelmi eljárásban érvényesülő alapelvek és eljárási szabályok betartásával feltárta-e a valós tényállás megállapításához szükséges összes releváns körülményt, arról számot adott -e a határozata indokolásában, továbbá melyek voltak a minősítés körében a mérlegelés szempontjai és az alperesnek a mérlegelés eredményeként levont jogi következtetései okszerűnek tekinthetők-e.

#### **A döntés elvi tartalma**

[47] *Megalapozatlan az olyan ítéleti indokolás, melyben a bíróság érvelése a határozati megállapításoktól és a kereseti állításoktól elszakad. Nem tekinthető az indokolási kötelezettség teljesítésének a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokra történő általános hivatkozás.*

#### **Záró rész**

[48] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[49] A régi Pp. (5) bekezdése alapján a Kúria csak a felülvizsgálati eljárásban felmerült költség összegét állapította meg, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt.

[50] A további felülvizsgálat lehetőségét a régi Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. április 28.

Dr. Patyi András sk. a tanács elnöke    Dr. Dobó Viola sk. előadó  
bíró    Dr. Varga Eszter sk. bíró